

1.	Наслов на наставниот предмет	Машинско преведување
2.	Код	СБП-И-02
3.	Студиска програма	магистерски студии по Информатички науки и компјутерско инженерство модул Содржински базирано пребарување
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство – ФИНКИ
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус
6.	Академска година / семестар 1 / летен / изборен	7. Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	Д-р Игор Трајковски, д-р Катерина Здравкова
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Машинското преведување е автоматски превод на текстови од еден на друг природен јазик, како што се англиски и македонски јазик. Статистички машински превод се однесува на множеството на техники со кои системите за машинско преведување, со анализа на голем корпус на човечки преводи, автоматски учат како да преведуваат. По завршување на курсот студентите ќе бидат обучени како да изградат систем за превод за нов јазичен пар, дури и без длабоко познавање на двата јазика. Студентите ќе бидат запознаени со методологиите кои се користат за машинско преведување како и со веќе имплементирани системи со отворен изворен код.	
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во машинско преведување на природни јазици; Историја на системите за машинско преведување, Машинско учење и машински поддржано преведување; Евалуација на системите за машинско преведување, прибирање повеќејазични информации; паралелни корпуси; јазични модели; повеќејазично порамнување; преведување базирано на правила; преведувачки модели базирани на фрази; декодирање/преведување; прередување на зборовите; користење на синтакса и семантичко означување во машинското преведување; контекстуално базирано машинско преведување; конекционизам во машинското преведување; системи за машинско преведување; SYSTRAN, Google Translate, Aperitum, OpenLogos, Moses.	

12.	Методи на учење:			
	Предавања поддржани со презентации преку слајдови, интерактивни предавања, вежби (користење на опрема и софтверски пакети), тимска работа, пример случаи, поканети гости предавачи, самостојна изработка и одбрана на проектна задача и семинарска работа, учење во електронско опкружување (форуми, консултации).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	60 + 120 = 180 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови
		16.2.	Самостојни задачи	0 часови
		16.3.	Домашно учење	60 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	45 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	45 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	реализирани активности 15.1 и 15.2		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	механизам на интерна евалуација и анкети		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Philipp Koehn	Statistical Machine Translation	Cambridge University Press	2010
22.2. Дополнителна литература				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Jean Veronis (Editor)	Parallel Text Processing: Alignment and Use of Translation Corpora	Springer	2000
2.	Nirenburg S., Somers H.	Readings in Machine Translation	The MIT Press	2002
3.	Wilks Y.	Machine Translation	Springer	2008